

עין משפט
נר מצוה

זו:

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

מסורת הש"ס

(א) ומסופק פ"א
ה"ל (ב) ו"ל אלמור.
(ג) בשאלות פרשת חזרי
לחם תהיל (ד) ופעל י"ג.
(ה) ו"ל אחרי נטשו וכן
כל הכוונה ואלתה רוחה
הנכדים לקמן ברעון אמרי
גימני פי"ג עני נדרי הספין
כ"ג השאלות (ו) ושמע
ג. וי"ג (ז) ופעל י"ג.
(ח) ו"ל דבור אחד (ט) עין
הש"ס (י) ואלמור הש"ס.
(יא) ו"ל לפי ד"ה ישר.

תורה אור השלם

1. ויאמר שאל פנ
קעם ואמרם לרם
הגישו אלי איש שור
ואיש שירת ושחטם
בוה ואכלם ולא
תחטאו לוי לאכל אל
הדם ויגשו כל העם איש
שורו בירו הלילה
וישחטו שם
שמאל א יד לד

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הוא
דקיימא ובי"ב מכשרין
היינו מפני (ב) ד"ה
שחטו שניה ומדקיימא
דקיימא כרש"י.

לעני רש"י

אמשל"ר
[אמשל"ר] לפני.
אטובושי"ט
[אמשל"ר] לרוח.
אריש"א. וכן השב"ס.
אשר"א. מחוס"ס.

מוקף רש"י

מסוככת מרוח אחת.
שלא נפגמה מני נדבין
למרי (ביק י"ג) אלא
מפני כבודו של חכם.
לע"ג שבעה נתי נפגמת
בדיקה (למ"ד י"ג) ישר.
יפה אמת וכו' סג.
ספיר קלמח. שח"ס
ג: לקוח ע"ה. ל"ב.
באור. גלגון חמ"ס קב"א
ליבון וגלגון הע"ס
קורין נלמתי (למ"ד י"ג).
שחיטתו כשרה ולא
אמר שריפה הוא ולא
חמ"ס. שחיטתו
קודם ללבינה. מקדים
ומתנה לחתוך קודם
שחטו הנכמה מן האור
ש"ס.

כאן שהולך והביא. הוא מני לשנוי הא דקיימא ארישא דסכניא
והא דקיימא נחלמע: אבישרא ואבושרא. אבישרא
משום וטעו וטופלה משום קנה: פנימית אוון בכבוד פנימית
מום בקדשים. אלוטרך מרזייהו פנימית אחן צבטור לשחוט עליו
במדינה וקדשים אלוטרך משום
ערוה של נקבה דלא היא כלל
צבור או נמי אלוטרך קדשים דלא
נימא פנימית מוס ליפסול מעל גבי
המוצה היא פחות מהגית הפסוקן
והא דלא חשיב צדייהו פנימית מוצח
ולמא ד' פנימית הן מנינו למימר
משום דפנימית מוצח צדייהו כתיב
(דברים מ) אבניס שלמות אע"ג
דנקדשים נמי כתיב תמיס לא משמע
ממש בלא פנימה דכמה מקומות לא
חיישינן אס נחתך ממנו הנכר או העם:
וכמה

מסוככת לא ישחוט בה לכתחלה ואם שחט שחיטתו כשרה יעולה ויורד
בסכין שוחט בה לכתחלה א"ל רב הונא בריה דרב נחמיה לרב אשי אמרת
לן משמיה דרבא מסוככת פסולה והא (אמר רבא) מסוככת כשרה לא
קשיא כאן שהולך והביא כאן שהולך ולא הביא אמר ליה רב אחא בריה
דרב אויא לרב אשי דמיא לסאסאה מאי ליה אמר ליה רבא לרב אחא בריה
ואכלינן אמר רב חסדא מנין לבריקת סכין מן התורה שנאמר וישחטתם
בוה ואכלתם פשיטא כיון דכי נקב טריפה בעיא בריקה לחכם קאמרינן והאמר
רבי יוחנן לא אמרו להראות סכין לחכם אלא מפני כבודו של חכם מדרבנן
וקרא אסמכתא בעלמא הוא במערבא בדקי לה בשימא בנהרדעא בדקי
לה במיא בר ששת בדיק לה בריש לישניה רב אחא בר יעקב בדיק לה בחוטי
השערה כסורא אמרי בישרא אכלה בישרא לבדקה אמר רב פפא צריכא
בריקה אבישרא ואמפרא (ואתלתא רוחתא אמר ליה רבינא לרב אשי אמר
לן רב סמא בריה דרב משרשיא משחך דאמרת ליה משמיה דרבא צריכא
בריקה אבישרא ואמפרא ואתלתא רוחתא אמר ליה אבישרא ואמפרא
אמרי ואתלתא רוחתא לא אמרי איכא דאמרי אבישרא ואמפרא ואתלתא
רוחתא אמרי משמיה דרבא לא אמרי רבינא ורב אחא בריה דרבא הוו
יתבי קמיה דרב אשי אייתו סכין לקמיה דרב אשי לבדקה אמר ליה
לרב אחא בריה דרבא בדיקא בדיקא אטופרא ואבישרא ואתלתא רוחתא
אמר ליה יישר וכן אמר רב כהנא רב יימר אמר אטופרא ואבישרא צריכא
אתלתא רוחתא לא צריכא מי לא "א"ר יוצר אמר שמואל ליבן סכין שחט
בה שחיטתו כשרה שחידודה קודם לליבונה וקשיא לן האיכא צדדין
ואמרינן בית השחיטה מרווח רווח הכא נמי בית השחיטה מרווח רווח אמר
רב הונא בר רב קטינא אמר רבי שמעון בן לקיש שלש פנימות הן פנימות
עצם בפסח פנימית אוון בכבוד מום בקדשים ורב חסדא אמר אף
פנימית סכין ואודך בחולין לא קא מיירי וכולן פנימתן כדי פנימת הכוזב
וכמה

להחליט עד שזכר הפגם ואין כאן ספק שמה נגע העוקב נסימן: שחיטתו כשרה. יבדלוקומא (ב) גירשא דסכניא וכשהולך ולא הביא
ואפ"ה לא ישחוט לכתחלה שמה אלוטרך ויבא: עולה ויורד. כגון שפגמה פגם גדול והולקו העוקבים במשחזות וחי הסכין נמוך שם:
מסוככת פסולה. אפי' דיעבד: דמיא לסאסאה. אריש"א וכן השגלים שאינו חלק קן סכין שאין פיה חלק אבל פגם אין לה אשפ"א
בלע"ז: ושחטתו כשרה. בשאלו כתיב ומדקאמר כזה ש"מ סכין צדק להם: דכיון דאי נקב. לוטש מטרשא פשיטא דענין בדיקה דהא
אי איכא פגם נקיב: לא אמרו כו'. והאן מקרא ילפינן לה: בשמישא. נומטיס אומה בשמש ורוחין צמודה. מ"ר. לישנא אחרינא הולך ונעמידה
בשמש חודה למעלה ומסחל צילה של סכין ואם יש פגם בסכין יכר הוא בלא שחמה נכנסה פגם: כמיא. הופך חודה למטה ומוליכה
על פני המים ונגעה מעט ואם יש פגם עוקב עושה כמין חרץ צמיס בעליכמה. ל"א הופך חודה למעלה ואומה בירו בשופע רחשה למטה
ומתקן על חודה באצבעו אם יש פגם וטופלים שם ואין יכולים לילך עד ראשה. לשון מורי: בישרא אכלה. היא באה לחתוך בשר לפיכך
עיקר בדיקתה בשר או גריס לישנא או צבצר אצבעו אם בשר זה פוגע בפגם קן יפגע בו בשר הסיומן אבל בדבר אחר לא היא בדיקה שמה
דבר קשה עובר על פגם קטן ואינו מוגר' או דבר שהוא רך יותר מדאי נכנס לתוך פגם קטן אע"פ שאין פגם לקלל הסיומן: אבישרא.
בשר האצבע: ואתלתא רוחתא. בלמעט חודו וצדדין שמה נכנס עובי חודה צלידה ונחשו הסיומן צווקן וקבר: ישר. יפה עשית: וכן
אמר רב כהנא. דך כרישה: יכול היא לחמר משמיה דלעילוי לא שמה ממנו אלא מאחרים שמה שקבלו ממנו כי היא דרב אשי: לא
ראה את רבא מעולם כדלמך בעשרה יחסין (קדושין דף ע"ב): יוס שמת רבא נולד רב אשי: אתלתא רוחתא לא לריכוי. ואם יש שם פגם צלידה לא
איכפת לן דאין צדי הסכין ונגעין נסימן מכיון שחמטו חודה של סכין הוא מתרווח לכאן ולכאן: שחידודה קודם לליבונה. קודם שיכניסה הסיומן
ליבון הוא נחתך בחידוד: הא איכא לדין. אינכנו צלידי הסכין קודם שתגמר שחיטה והרי סיומי טרפות נולדין בה כיון שהושע נשרף.
ואפ"ה קי"ל לרב אחא ורב כהנא ורב אשי וכולהו אמוראי דאמרי לריכא אבישרא וטופרלה ואתלתא רוחתא ואם שחט און פנימית שחיטה
צדק לאחר שחיטה: ג' פנימות הן. לשיעור אחד: פנימה עלט בפסח. לעזור עליה בלאו דעגס לא תשברו צו (שמות יב): פנימה און בכבוד.
להיות צו מוס ליחט עליו במדינה דתנן (בסוטה דף ל"ג). נפגמה אונן מן הקסום. וה"ה לשאר מומין של פנימה הנזכרים שם וקמייחא נקט:
פנימה מוס בקדשים. נקבות כגון טהולת ושלמים שיש בהם פנימות שאין נוהגות בכבוד וכדמנן חמס צבכרות (דף ע"ג): נפגם איהוין
בכבוד או הערוה שפת בית הרחם של נקבה במוקדשין. ואלטרך נלמקט הכא לאשמועינן דע"ג דלא מיכרעא ביה פנימה כולי האי אפילו הכי
שיעוריה כבדי שתחזור בה לפורן. ואי קשיא ליקט פנימות מוס בקדשים וכולן ככלל דהא צבור ככלל כל הקדשים הוא אי תנא הכי
ה"ה ליפסל מהקדשה הוא 'צבדי מגירת לפורן מיפסלה אבל מוס גמור לא הוי ליחט עליו במדינה דמומין הרבה פוסלין בבהמה ואין
בכבוד שחט עליהן דתנן (שם דף מ"א). ואלו שאין שוחטין עליהם לא במקדש ולא במדינה כו' ולהכי תנא פנימה און בכבוד שהזכרה
בצבכרות לענין ליחט במדינה: מוצח. שנפגם פסול כדילפינן בשחיטת קדשים בפרק קדשי קדשים (נחמ"ס דף ע"ג). ונחת עליו את עולותיו
ואת שלמיו גבו' (שמות כ) וכי עליו אהה וצח אלא נומן שהוא שלם ולא נומן שהוא חסר והאי עליו בציבול הוא כלומר שחטו צחוקתו:

שחטו